

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

УДК 94(477)

ЄВРОСТАНДАРТИ ТА УКРАЇНЬСЬКА ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА: ТОЧКИ ПЕРЕТИНУ

Грабовська І.М.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Аналізується процес гендеризації українського соціуму у відповідності до стандартів гендерної політики Євросоюзу. Спеціальна увага приділена проблемам утвердження гендерної (паритетної) демократії у Збройних Силах України. Визначається актуальність проблематики у зв'язку із швидкоплинністю процесів реорганізації соціуму у гендерному питанні та із фактичною відсутністю відповідних досліджень в українській сучасній соціогуманітаристиці. Робляться висновки про необхідність розвитку гендерної політики у світлі євроінтеграційних прагнень України.

Ключові слова: гендерна політика, паритетна демократія, євростандарти, Збройні Сили України, НАТО, Резолюція 1325 РБ ООН, Україна.

Політику сучасної європейської співдружності неможливо уявити поза її гендерною складовою. Кожна країна, яка прагне стати повноцінним членом Євросоюзу та поділяє його цінності, повинна пройти шлях переформатування власної політики у відповідності до принципів співдружності, зокрема, і у питаннях гендерного порядку та гендерних ролей, ustalених в даній спільноті.

Для українського соціуму шлях гендеризації власного політичного та більш широко – спільнотного простору, виявився непростим. Серйозно говорити про наявність гендерної (політики паритетної демократії) політики в українській державі можна від кінця 90-х рр., коли почали прийматися перші законодавчі акти у цьому напрямку. Справжнім проривом у цьому питанні стало прийняття вперше в історії України Закону «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» у 2005 році.

Чимало сучасних дослідників-традиціоналістів в Україні стверджують, що українська жінка керує опосередковано (жінка керує чоловіком, а він – державою; жінка – шия, чоловік – голова, куди шия поверне, туди голова й дивиться тощо), тому немає потреби боротися за утвердження гендерної рівності в Україні. Проте, світовий досвід гендерних стосунків, проаналізований в цілій низці наукових досліджень з цього питання американськими та західноєвропейськими науковцями [5], виявив «міфологічність» подібних переконань. Економічна спроможність та соціальна значимість діяльності особистості реально забезпечують їй вище місце в суспільній ієрархії будь якої країни та рольову значимість у власній сім'ї не залежно від статі. Ш. Берн стверджує: «...дослідження... показали, що чим більший грошовий внесок жінки в сімейний бюджет, тим більшою є її влада в прийнятті рішень. Іншими словами, чоловіки користуються значною владою навіть у сферах, котрі ми вважаємо традиційно жіночими» [2, с. 256].

Авторка статті присвятила дослідженню специфіки паритетної (гендерної) демократії в Україні чимало власних розвідок, опублікованих у низці фахових видань та монографій [4]. Проте, процес реформування сфери гендерної

політики відбувається в сучасній Україні так швидко, що аналітика не встигає за ним.

Метою даної розвідки є заповнення лакун у аналітиці, пов'язаній із реформуванням сфери гендерної політики української держави, зокрема, Збройних Сил України у відповідності до європейських стандартів.

Виклад основного матеріалу. Не можна не погодитись із Урядовою уповноваженою з питань гендерної політики К.Б. Левченко, яка зазначає, що найпростіше розуміння гендерної політики полягає у тому, що це політика держави, спрямована на досягнення рівних прав для жінок та чоловіків [12].

Після революційних подій 2013–2014 рр., вибору Україною європейського вектора розвитку, а потім і розв'язання гібридної війни Росії проти України, розвитку широкомасштабного волонтерського руху в країні, коли українське жіноцтво стало активним учасником історичних подій в державі, активізувалась і гендерна політика в Україні.

Сучасна українська держава зробила декілька важливих кроків у напрямку приведення власної гендерної політики у відповідність до цінностей та стандартів європейської гендерної політики. Так у 2016 р. Кабінетом Міністрів України був затверджений «Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року» [10]. Як зазначалося, «Національний план дій повинен сприяти усуненню соціальних гендерних конфліктів, що у свою чергу сприятиме зростанню взаєморозуміння в суспільстві та його згуртуванню довкола вирішення гострих та нагальних проблем, пов'язаних із гібридною війною Росії проти України» [14]. Першим завданням цього плану дій є «...оцінка впливу конфліктів на національну систему забезпечення прав людини, ...участі жінок у встановленні миру та запобіганні конфліктам» [14]. У відповідності до резолюції РБ ООН 1325 «Жінки, мир, безпека», прийнятій Організацією Об'єднаних Націй у 2000 р., кожна країна співдружності має проробити конкретну роботу, спрямовану на підвищення ролі та відповідальності жіноцтва у миротворчих процесах та безпеці власної Батьківщини. «Резолюція 1325 є однією з найбільш важливих резолюцій РБ ООН у сфері політики безпеки» [14].

Основною метою документу під умовною назвою «1325» є завдання підвищення реального впливу жіноцтва на безпекову політику власних держав, гендеризацію сфер управління та виконавчих структур, пов'язаних із системою державної безпеки країни. Резолюція Ради Безпеки ООН 1325 свого часу знову підтвердила важливість ролі жіноцтва у попередженні та врегулюванні конфліктів та в миротворчості, що особливо актуально для України у стані гібридної війни з неоімперією Кремля. «...підкреслюючи важливість їхньої (жінок – пр. *и.м. І.Г.*) рівноправної та всебічної участі у всіх зусиллях по підтримці і сприянню миру та безпеки та необхідність посилення їхньої ролі в процесі прийняття рішень стосовно попередження та врегулювання конфліктів», Рада Безпеки ООН «настійливо закликає держави-члени забезпечити більш активну участь жінок на всіх рівнях прийняття рішень в рамках національних, регіональних та міжнародних інститутів і механізмів запобігання, врегулювання і вирішення конфліктів» [15].

Сучасна українська держава активно працює у напрямку реалізації завдань, поставлених резолюцією. На жаль, вона практично приєдналась до кола держав-підписантів лише після подій Революції Гідності, а не у 2000 р. На виконання завдань Резолюції РБ ООН 1325 Національним планом дій, прийнятим Україною, передбачається, зокрема, «...аналіз практик та умов забезпечення участі жінок у міжнародних миротворчих процесах, переговорних групах, багатосторонніх заходах щодо протидії зовнішнім та внутрішнім безпековим викликам та загрозам» [10]. У зв'язку із цим завданням особливої місії в гендеризації українського соціуму набуває діяльність Міністерства оборони України. Станом на початок 2018 року Міноборони країни зроблені рішучі кроки у напрямку приведення збройних сил держави у відповідність до стандартів НАТО. Багато років поспіль Альянс проводить курс на гендеризацію усіх своїх структур. У тому числі і найвищого рівня управління в НАТО. «*Оновлений План дій НАТО/РСАП щодо імплементації політики НАТО/РСАП з питань жінок, миру та безпеки* передбачає заходи, спрямовані на обмін кращими практиками та досвідом між державами-членами та партнерами Альянсу щодо підвищення рівня участі жінок у процесах підготовки, прийняття та виконання рішень, фінансування гендерного дослідження щодо визначення чинників радикалізації та агресивного екстремізму, а також виявлення цільових та обґрунтованих відповідей на існуючі виклики, включно з залученням жінок до захисту населення, активним співробітництвом з громадськістю, подальшою інтеграцією гендерних перспектив до ініціатив з розбудови оборонних інституцій, а також до оборонного планування на національному рівні», – зазначається у документі «Політика НАТО з імплементації Резолюції РБ ООН №1325(2000) “Жінки, мир і безпека”» [13]. Усіма вище наведеними документами передбачається особлива роль жіноцтва у формуванні «*культури миру*» як способу існування спільнот у сучасному глобалізованому світі.

У сучасній Україні відбуваються позитивні зміни, пов'язані із паритетною (гендерною) демократією, в різних сферах суспільного життя.

Та все ж на особливу увагу заслуговує гендерна політика у сфері безпеки, адже держава знаходиться у стані війни. У боротьбі з російським агресором сьогодні приймають активну участь українські жінки, в тому числі і як військовослужбовці [11]. Так станом на початок 2018 р. у Збройних Силах України проходили військову службу і працювали більше 55 тисяч жінок, з них приблизно 24 тисячі є військовослужбовцями як рядового, так і офіцерського складу. За даними Міністерства оборони України на початок 2018 року участь в АТО брало понад 10 тисяч жінок [11]. Вони добре зарекомендували себе насамперед як снайперки. І ці факти корелюють з тим досвідом, який вже має така впливова міжнародна організація, як НАТО, у військах якої жінки-снайперки вважаються кращими бійцями у порівнянні з чоловіками тієї ж професії.

Реформування зачепило і найвищі управлінські структури ЗСУ. Сьогодні у Міноборони України працює спеціальна робоча група по впровадженню резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» та «Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року». Серед завдань цієї групи – впровадження гендерного підходу у життєдіяльність українського війська. Планується проведення координації «...діяльності суб'єктів взаємодії, удосконалення нормативно-правової бази, зокрема у сфері військової освіти, підвищення гендерної обізнаності особового складу та сприяння кар'єрному зростанню жінок-військовослужбовців і цивільного персоналу, досягнення цілі партнерства Україна-НАТО G 0013 «Гендерні перспективи», інформування особового складу щодо впровадження гендерної політики у військовому середовищі, запобігання конфліктам та насильству, логістичне забезпечення жінок-військовослужбовців...» [10].

В інтерв'ю низці українських видань Міністр оборони України Степан Полторак заявив, що в українській армії повинно служити стільки жінок, скільки забажає. «Досвід, який ми маємо із 2014 року, довів, що з першого дня агресії Росії проти України, жінки поруч з чоловіками стали до зброї. Вони пройшли по мобілізації, дехто став добровольцем, і разом з чоловіками вони виконували всі функціональні обов'язки, які тоді вимагав час. Навіть тоді, коли армія була не готова до того, щоб сприймати жінок снайперами, водіями, саперами, розвідниками» [3].

У відповідності до завдань гендеризації Збройних Сил України сьогодні внесено зміни до Переліку посад та спеціальностей, які діють в армії держави. Низка раніше недоступних для українського жіноцтва професій та посад у війську тепер стала доступною. Серед таких професій та посад спеціальності рядового, сержантського і старшинського складу, у тому числі і так звані «бойові»: водій, гранатометник, заступник командира розвідувальної групи, командир бойової машини піхоти, кулеметник, снайпер, стрілець тощо. Сьогодні «військовослужбовці-жінки можуть призначатися на всі посади, крім тих, до яких є особливі вимоги законодавства щодо охорони праці, пов'язаних з охороною репродуктивного здоров'я, а саме: посад, роботи на яких пов'язані із використанням вибухових, отруй-

них речовин, водолазними роботами, роботами, пов'язаними із безпосереднім гасінням пожеж; посад на підводних човнах та надводних кораблях (крім посад медичного та морально-психологічного забезпечення); окремих посад у підрозділах спеціального призначення» [7].

І все ж, не дивлячись на ці справді радикальні зміни в українській армії, в країні склалася парадоксальна ситуація, коли навіть закони щодо військової служби жінок, реально спрямовані на розширення їхніх прав у сфері національної безпеки та оборони держави і є фактом фемінізації силових структур країни, пишуться із застосуванням патріархатної ідеології. Л. Василенко, голова громадської організації «Юридична сотня», констатує, що на сьогодні українське законодавство не сприяє затвердженню задекларованих принципів рівних можливостей для чоловіків і жінок не в останню чергу і завдяки тій ідеології, яка закладається в його основи. Навіть закони, які регулюють відносини у сфері безпеки і оборони сучасної України, розвивають тему жінки-Берегині, жінки-матері. Отже, стверджує експертка, «проблема зовсім не в жінці з її бажанням служити. А проблема в чоловіках з їх сприйняттям, світоглядом і свідомістю» [8]. Л. Василенко вказує: «Враховуючи, що станом на 1 грудня 2017 року статус учасника бойових дій за безпосередню участь в АТО отримали 10 009 жінок питання забезпечення рівних умов служби для чоловіків і жінок має стояти в перших пунктах порядку денного реформ сектору безпеки і оборони» [8].

Небезпека домінування виключно традиційного погляду на гендерну взаємодію в постколоніальному українському суспільстві полягає не лише у тому, що небажання практичного втілення в життя цінностей паритетної демократії може стати однією з перепон на шляху України до спільного європейського простору, але і в тому, що антигендерні рухи в державі, як показала путінська політика боротьби за «ісконні скрепи», тісно пов'язані не лише із консервативними традиціями та класичним націоналізмом, але часто і з неототалітарними та неоімперськими устремліннями. Не кажучи вже про принципову боротьбу із «озападненням» російських агресивних традиціоналістів. До процесу «озападнення» вони, безумовно, відносять і все, що стосується гендерної та феміністичної проблематики. Можливо, найкрасномовнішим свідченням несприйняття модернізаційних рухів історичною Росією є слова проти російських інтелектуалів-західників, взяті сьогодні на озброєння путінськими «блюстителами скреп» [17] – рішучими противниками гендеризації життя сучасних росіян. У цьому плані одіозною подією стали заяви очільників так званої ДНР про введення покарання для жінок за «антиморальність» [6].

Гендерне питання як перегляд та перерозподіл традиційних гендерних ролей не може не зачіпати самих аксіологічних основ існування спільноти. У силу об'єктивних умов теперішнього стану існування і «проект європейської української нації, “що винаходить заново” як вільне і відкрите ринкове суспільство, явно чи імпліцитно спирається на гендерні дискурси і нові символічні репрезентації жіночності і чоловічності, передбачає реорганізацію гендерного порядку

і перевизначення гендерних ролей» [9, с. 9], – зазначає дослідниця Т. Журженко.

При аналізі суспільних процесів не варто забувати, що згуртованість сіпільноти значною мірою залежить і від психологічного клімату в ній. Урахування жіночих інтересів нарівні із чоловічими у сучасному світі є показником цивілізованості країни та солідарності її громадян, – стверджує американська високопосадовця Е.-М. Слотер [16]. Вона роздумує над шляхами вирішення проблеми та пропонує досить оригінальний спосіб її розв'язання: «Найкращий спосіб поліпшити життя жінок і подолати те, що Вульфферз та Стівенсон окреслили як «новий гендерний розрив» – який вимірюється благополуччям, а не зарплатою – це закрити розрив лідерства: обрати жінку-президентку і 50 жінок-сенаторок, забезпечити рівне представництво жінок у корпоративному секторі та судовій системі. Тільки коли достатня кількість жінок здобуде владу, ми зможемо створити справедливе до жінок суспільство. Власне таке суспільство буде справедливим для усіх» [16].

Чи це справді ефективний шлях вирішення проблеми, чи лише феміністська утопія, важко оцінити сьогодні, коли таких прикладів «матріархату» не знає жодна країна світу. При тому авторка прекрасно знає реальне життя з його проблемами.

Питання довкола гендеризації українського соціуму (зобов'язання щодо створення на теренах країни гендерно збалансованого соціуму Україна взяла на себе ще в далекому 1989 р., підписавши цілу низку відповідних міжнародних угод) не повинні увесь час зводитись до суперечок щодо головного призначення жінки – дітонародження та материнства. Сьогодні проблема повинна і в Україні, і для широкого світового загалу існувати як питання про спільну відповідальність жінок і чоловіків за власну країну та найбільш ефективного вирішення завдань самореалізації особистості не залежно від статі. А при такій постановці завдань проблеми розширюються до питань існуючих політичних режимів та владних практик певної держави. Країна у стані війни у питаннях реалізації принципів гендерної рівності та рівноправності автоматично потрапляє у складне становище щодо цього питання. З одного боку в Україні відбувається реформування гендерної політики та приведення її до стандартів ЄС та НАТО, а з іншого – питання емансипації українського жіноцтва автоматично відсуваються на задній план, актуалізуючи традиційний дискурс, де жінка – помічниця чоловіка-воїна. Цей стереотип дуже міцно закорінений у масовій свідомості. І подібні стереотипи дуже стійкі, хоча насправді у воєнні періоди значимість практичного внеску жіноцтва у життя соціуму значно зростає, бо саме жінки забезпечують його життєздатність у той час, коли чоловіки рятують спільноту від фізичного винищення. І все ж у масовій свідомості жінка залишається завжди другорядною персоною, попри те, що на її плечі по війні лягає найтяжча ноша – відбудовування мирного життя.

Висновки. Отже, формування гендерно збалансованого суспільства, побудова якого є однією з умов вписування України у спільноту країн Євросоюзу, є невід'ємною складовою державної політики країни.

Генеральний секретар ООН А. Гуттериш у 2018 р. назвав головним завданням цієї впливової міжнародної організації «дати владу жінкам», зазначивши, що сучасному світові притаманне чоловіче домінування. І ця характеристика «...стосується як урядів і державних органів, так і приватних та міжнародних організацій, таких,

як ООН». А. Гуттериш відмітив: «Таким чином, головне питання гендерної рівності – це питання влади. І тому нашим головним завданням є дати владу жінкам» [1]. І додав, що між жінками та чоловіками повинна бути повна рівність. Вочевидь, для європейської української держави ця настанова теж має стати керівництвом до дії.

Список літератури:

1. Антониу Гуттериш назвал главной задачей ООН «дать власть женщинам». – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://interfax.com.ua/news/video/490596.html>.
2. Берн Ш. Гендерная психология / Шон Берн. – СПб.: Проим-ЕВРОЗНАК, 2001. – 320 с.
3. В армії має служити стільки жінок, скільки бажає, – Міністр оборони України // Повага. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://povaha.org.ua/v-armiji-maje-sluzhyty-stilky-zhinok-skilky-bazhaje-ministr-oborony-ukrajiny/>.
4. Див., наприклад: Грабовська І.М., Талько Т.М. Деякі реалії «європейськості» сучасної України у гендерному дзеркалі // *Zwiastowac. Nauki i praktyki. Osiągnięcia naukowe, rozwój, propozycje na rok 2016. Zakopane.* – С. 32-34; Грабовська І. Сучасна українська гендерна політика у світлі євроцивілізаційних прагнень України // *Українознавчий альманах. Випуск. 18.* – К.: Україна, 2015. – С. 73-77; Грабовська І. Проблема жіночого політичного лідерства в сучасній Україні: соціофілософський аналіз // *Aktualne naukowe problemy. Rozpatrzenie, decyzja, praktyka // Zbiór raportów naukowych.* – Gdansk, Polska. – 2015. – Р. 93-95; Грабовська І. Перспективи гендеризації сучасного українського соціуму // *Українознавчий альманах. Вип. 16 – К., 2014.* – С. 163-167; Грабовська І. Постколониальна гендерна теорія в структурі соціогуманітарного знання сучасної України // *Вісник національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».* Зб. н. праць. Серія: Історія науки і техніки. – Харків: НТУ «ХПІ». – 2013. – № 48(1021). – С. 45-52; Грабовська І. Сучасна Україна в євроінтеграційному процесі: гендерний аспект // *Визначальні виміри сучасного філософсько-антропологічного знання // Зб. наук. праць: Філософсько-антропологічні студії.* – 2013. – С. 298-306; Грабовська І. Гендерна складова європеїзації українського суспільства: реалії сьогодення, проблеми, перспективи // *Українознавчий альманах.* – № 11. – 2013. – С. 135-137; Грабовська І. Гендерно збалансоване суспільство як оприявлення європейського вибору України: філософсько-світоглядні проблеми // *Філософсько-антропологічні читання: європейські цінності та українські реалії (до 80-ліття від дня народження О.І. Яценка).* // *Зб. наук. праць. «Філософські діалоги».* – 2012. – К., 2012. – С. 273-280; Грабовська І. Філософсько-світоглядні аспекти реалізації принципів гендерного мейнстрімінгу в Україні // *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Серія: «Філософські науки».* – Луцьк: Вид-во Волинського національного університету імені Лесі Українки. – № 24(221). – 2011. – С. 85-88 тощо.
5. Див., напр.: Киммел М. Гендерное общество / Майкл Киммел. – М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2006. – 464 с.
6. Див. про це детальніше: Грабовська І.М., Талько Т.М. Деякі реалії «європейськості» сучасної України у гендерному дзеркалі // *Zwiastowac. Nauki i praktyki. Osiągnięcia naukowe, rozwój, propozycje na rok 2016. Zakopane / Zakopane 30.12.2016.* – С. 32-34.
7. Для жінок у Збройних Силах України доступні у тому числі так звані «бойові» спеціальності. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mil.gov.ua/news/2018/03/07/dlya-zhinok-u-zbrojnih-silah-ukraini-dostupni-u-tomu-chisli-tak-zvani-bojovi-speczialnosti/>.
8. Жінці в армії місце // «Жіноча вартя». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uavarta.org/2018/01/15/zhintsi-v-armiyi-mistse/>.
9. Журженко Т. Гендерные рынки Украины: политическая экономия национального строительства (Gendered Markets of Ukraine: political economy of nation building) / Т. Журженко. – Вильнюс: ЕГУ, 2008. – 256 с.
10. Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/113-2016-%D1%80>.
11. Не слабка стаття: в Міноборони здивували кількістю жінок в українській армії. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://24tv.ua/ne_slabka_stat_v_minoboroni_zdivuvali_kilkistyu_zhinok_v_ukrayinskiy_armiyi_n698678.
12. Нова гендерна політика в Україні: публічна консультація № 1 за участю експертів. УКМЦ 20.02.2018. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=I0C4oauAHvo>.
13. Політика НАТО з імплементації Резолюції РБ ООН № 1325 (2000) «Жінки, мир і безпека». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukraine-nato.mfa.gov.ua/ua/about-nato/nato-res-1325>.
14. Про затвердження Національного плану дій з ... – Верховна Рада. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/113-2016-p.
15. Резолюция 1325 (2000), принятая Советом Безопасности на его 4213-м заседании, 31 октября 2000 года. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_669.
16. Слотер Е.-М. Чому жінки все ще не можуть робити кар'єру на рівні з чоловіками і бути щасливими у родинному житті / Енн-Марі Слотер. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://texty.org.ua/pg/article/textynewseditor/read/62554/Chomu_zhinky_vse_shhe_ne_mozhut_robtyu.
17. Якубова Л. «Русский мир» в Україні: на краю прірви. Друге видання / Лариса Якубова. – Київ: ТОВ «Видавництво «Кліо»». – 2018.

Грабовская И.Н.

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

ЕВРОСТАНДАРТЫ И УКРАИНСКАЯ ГЕНДЕРНАЯ ПОЛИТИКА: ТОЧКИ ПЕРЕСЕЧЕНИЯ

Аннотация

Анализируется процесс гендеризации украинского социума в соответствии со стандартами гендерной политики Евросоюза. Специальное внимание уделено проблемам утверждения гендерной (паритетной) демократии в Вооруженных Силах Украины. Обосновывается актуальность проблематики в связи с ускоренными процессами реорганизации социума в гендерном аспекте и фактическим отсутствием соответствующих исследований по этому вопросу в украинской современной социогуманитаристике. Делаются выводы о необходимости гендерной политики в связи с евроинтеграционными устремлениями Украины.

Ключевые слова: гендерная политика, паритетная демократия, евростандарты, Вооруженные Силы Украины, НАТО, Резолюция 1325 РВ ООН, Украина.

Grabovska I.M.

National Taras Shevchenko University

EUROPEAN STANDARDS AND UKRAINIAN GENDER POLICY: CROSSING POINTS

Summary

The article analyzes the process of genderization of the Ukrainian society in accordance with the standards of gender policy of the European Union. Special attention is paid to the problems of establishing a gender (parity) democracy in the Armed Forces of Ukraine. The author determines the urgency of these problems in connection with the speed of the processes of reorganization of society in the gender issue and the actual lack of relevant research in modern Ukrainian socio-humanitarian studies. The article makes conclusions about the necessity of gender policy in the light of Ukraine's European integration aspirations.

Keywords: gender policy, parity democracy, European standards, the Armed Forces of Ukraine, NATO, Resolution 1325 RB, Ukraine.